

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

CIEKAWE DLACZEGO DRZEWA I ZIELEŃ SĄ WAŻNE?

Materiał edukacyjny

CO TO JEST KLIMAT?

KLIMAT - to pogoda, czyli, temperatura, deszcz, śnieg, wiatr, która kształtuje się na przestrzeni wielu lat.

Wspólnie działamy
na rzecz **zielonej** Europy

CZY MY WPŁYWAMY NA KLIMAT?

Człowiek wpływa na klimat poprzez codzienne życie:

- jeżdżąc codziennie samochodem, który wydziela spaliny,
- korzystając codziennie ze światła i ogrzewania, które są wytwarzane m.in. z węgla i gazu,
- produkując codziennie śmieci.

TO WSZYSTKO WPŁYWA NA KLIMAT, KTÓRY SIĘ ZMIENIA...

SKUTKI ZMIAN KLIMATU

---

1. SUSZE

Wysychają rzeki, jeziora, na ziemi jest coraz mniej wody.

3. POWODZIE

Gwałtowne i ulewne deszcze powodują zbieranie się wody, szczególnie w miastach.

2. WICHURY I BURZE

Coraz większa ilość silnych wiatrów powoduje zniszczenia w miastach: przewracają się drzewa i słupy z kablami energetycznymi. Zniszczeniu ulegają domy i samochody.

4. WZROST TEMPERATURY POWIETRZA I POŻARY

Temperatury latem są coraz wyższe, co jest bardzo odczuwalne w mieście. Lasy wysychają i przez to dochodzi do pożarów.

CO JA MOGĘ ZROBIĆ DLA KLIMATU?

---

1. OSZCZĘDZAJ ENERGIĘ

Gaś światło w pomieszczeniach, w których nie przebywasz, i wyłączaj urządzenia, których nie używasz. Po naładowaniu laptopa czy telefonu wyciągnij ładowarkę z gniazdka.

2. OSZCZĘDZAJ WODĘ

Bierz prysznic zamiast kąpeli. Zakręcaj kran podczas mycia zębów. Myj ręce chłodną wodą.

3. PRODUKUJ MNIEJ ŚMIECI

Unikaj jednorazowych opakowań, segreguj śmieci.

4. DBAJ O ZIELEŃ

Zieleń produkuje tlen, dlatego dbaj o zieleń w domu, na balkonie, wokół domu, a także angażuj się w utrzymanie zieleni miejskiej.

5. GROMADŹ WODĘ DESZCZOWĄ

Łap wodę deszczową do dowolnej wielkości zbiorników. To darmowa woda, którą później możesz wykorzystać do podlewania roślin. Jeśli masz domek, namów rodziców i wspólnie zróbcie ogródek deszczowy.

DLACZEGO DRZEWA I ZIELEŃ SĄ TAK WAŻNE?

1. Drzewa produkują tlen, oczyszczają i chłodzą powietrze, co jest szczególnie ważne podczas upałów.

2. Drzewa, krzewy, kwiaty, trawniki to naturalne środowisko pszczoł, owadów, ptaków i małych zwierząt. To bardzo ważne dla produkcji żywności, bo pszczoły i owady zapylają blisko 90% kwiatów.

**Wspólnie działamy
na rzecz zielonej Europy**

3. Spędzanie czasu na łonie natury poprawia nasze samopoczucie i odporność.

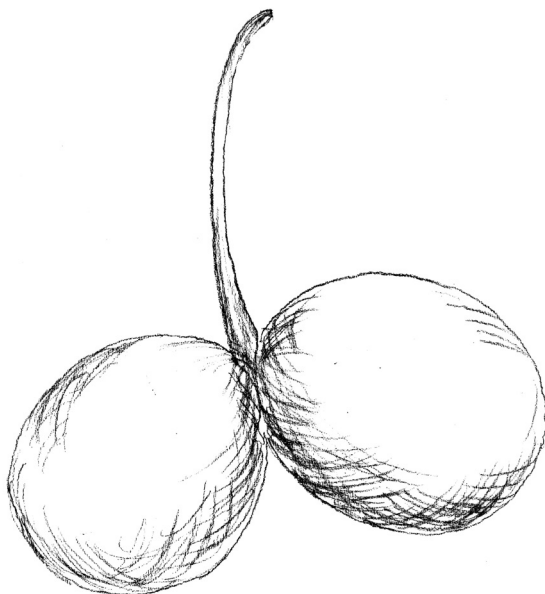

ĆWICZENIA

---

1. Pokoloruj liście, kwiaty i owoce poszczególnych drzew. Następnie wybierz się na spacer do Parku Miejskiego w Gryfinie i znajdź te drzewa, są one oznaczone specjalnymi tabliczkami.

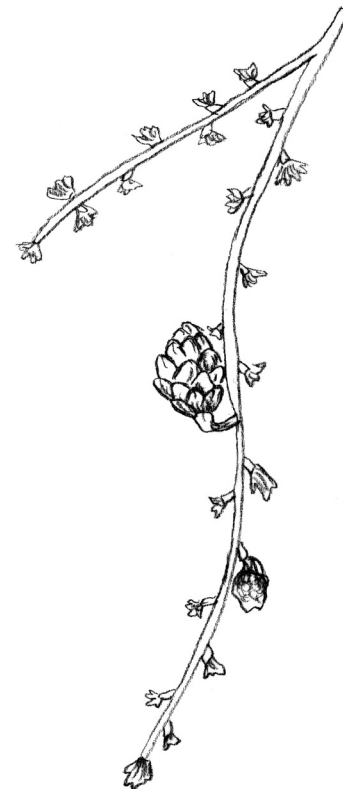
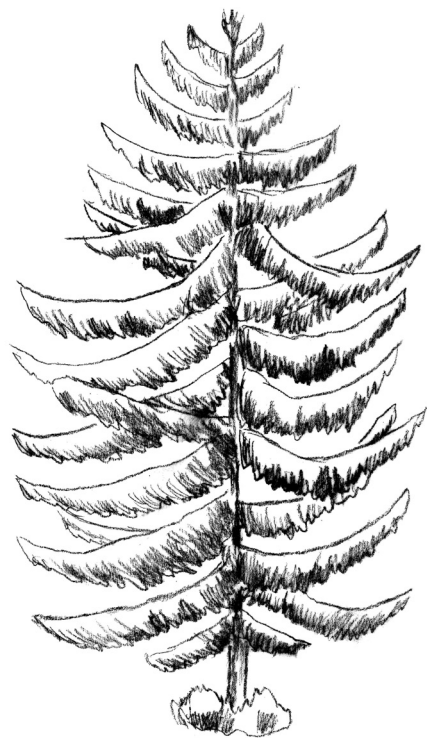

Miłorząg dwukłapowy

Kasztanowiec czerwony

Modrzew europejski

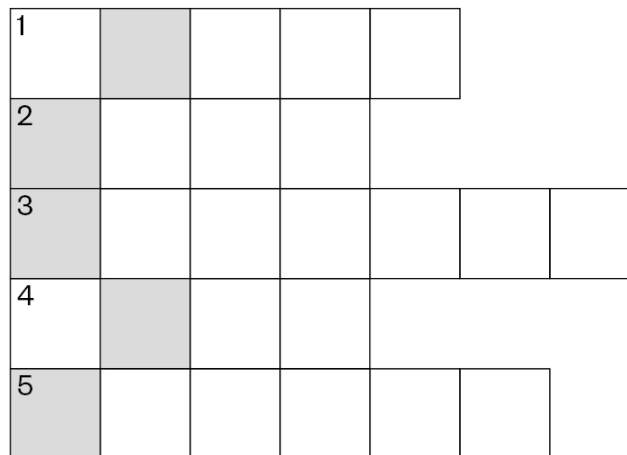

Magnolia poeppeliana

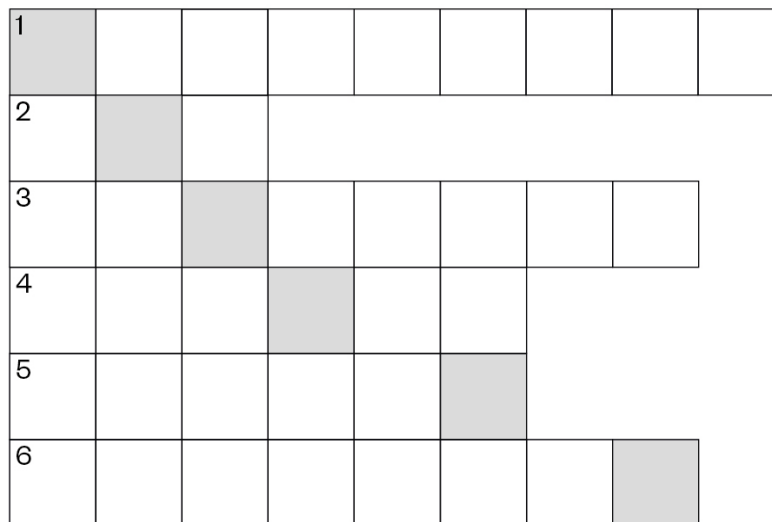
2. Rozwiąż krzyżówki:

KRZYŻÓWKA WIOSENNĄ

1. Owad z kolorowymi skrzydłami.
2. Dzikie ptaki, które latają kluczem.
3. Większa od żaby.
4. Buduje tamy na rzece.
5. Na zimę zrzucają liście, na wiosnę znów stają się zielone.

KRZYŻÓWKA JESIENNA

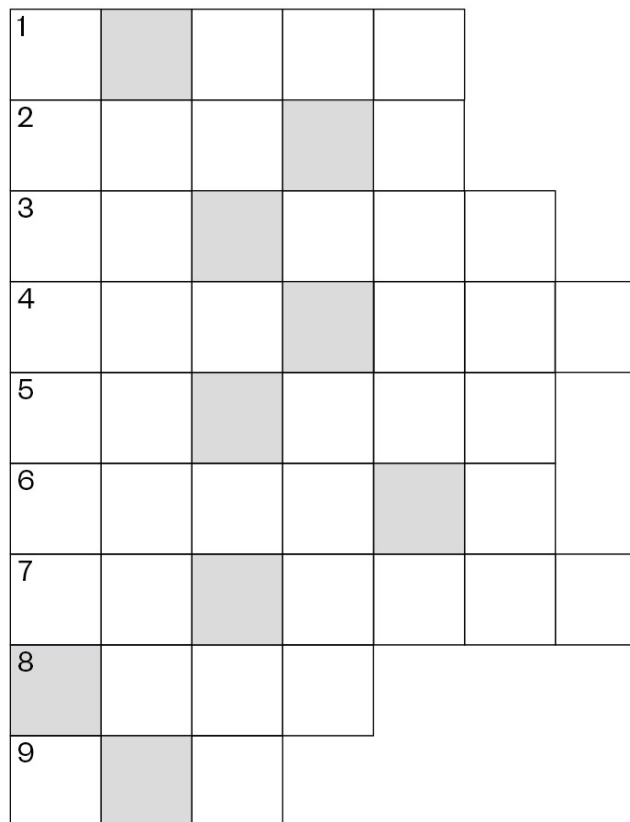

1. Czerwone kuleczki wiszące na drzewach jesienią.
2. Ma kolce na grzbiecie.
3. Brązowe, w kolczastej skorupce. Rosną na drzewach.
4. Długonogi ptak, odlatujący na zimę do ciepłych krajów.
5. Zmieniają kolor na pomarańczowy.
6. Miesiąc rozpoczęcia kalendarzowej jesieni.

KRZYŻÓWKA LETNIA

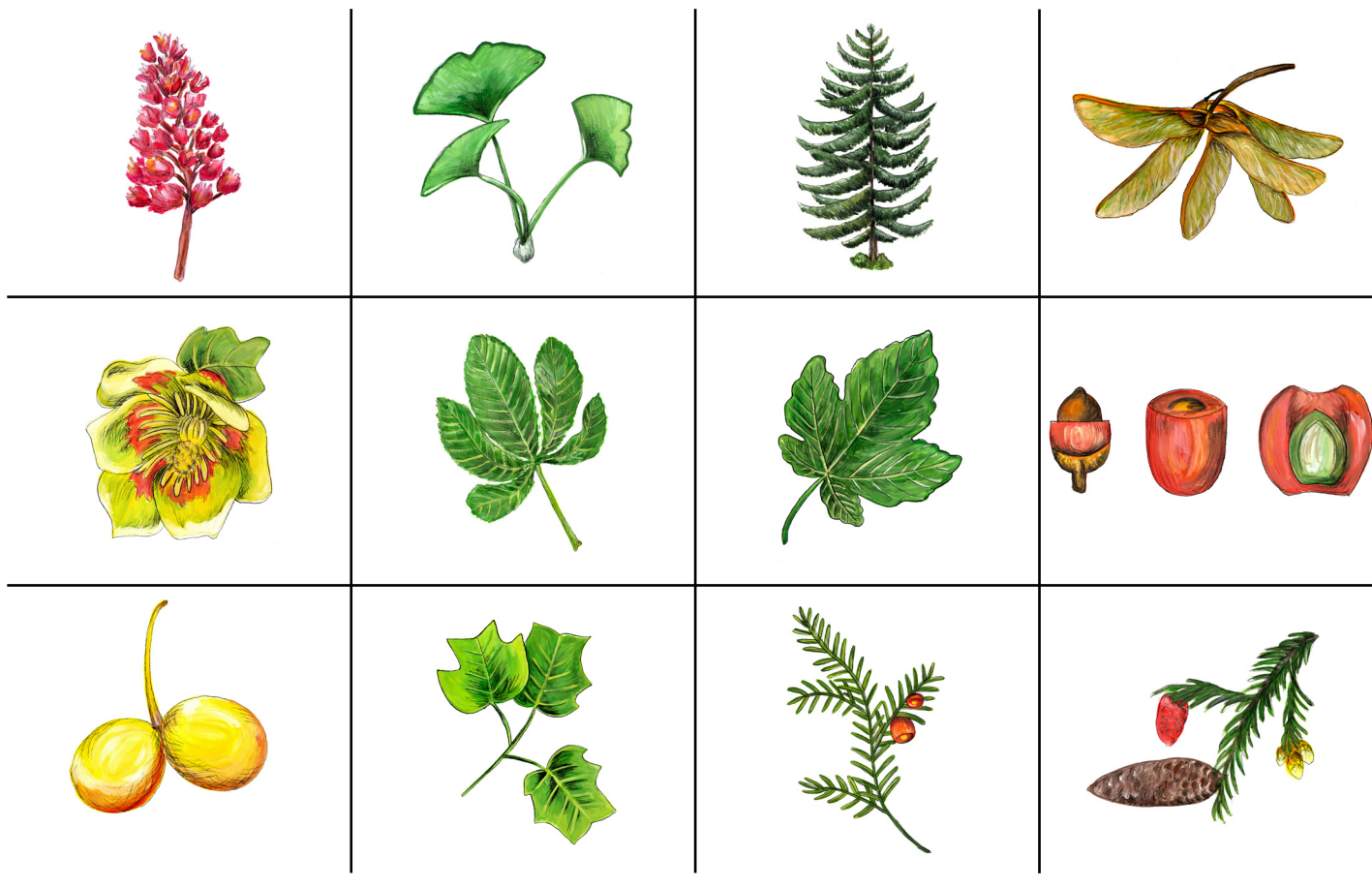
1. Słodsze niż warzywa.
2. Owad z pięknymi skrzydłami.
3. Pojazd jeżdżący po torach.
4. Na biwaku można piec przy nim kietbaski.
5. Pakujesz do niego rzeczy i nosisz na plecach.
6. Świeci na niebie.
7. Mniejsze niż morze, ma słodką wodę.
8. Samochód ma 4, a rower 2.
9. Miejsce pełne drzew.

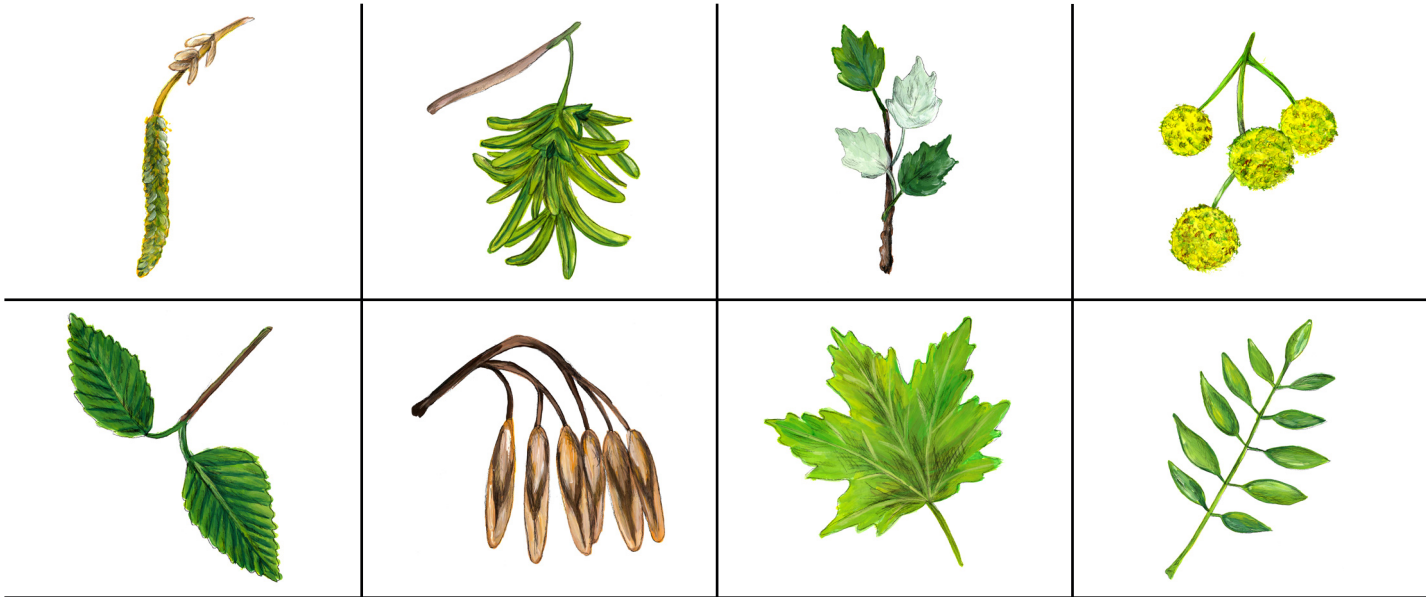

3. Na podstawie poniższej „mapy drzew” połącz odpowiednie drzewa i liście drzew z ich owocami i kwiatami:

<p>1 Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa, Kaukaz, Azja Mniejsza</p>	<p>5 Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa, Azja Mniejsza</p>	<p>9 Klon pospolity <i>Acer platanoides</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa i wschodnia, Kaukaz</p>	<p>13 Cis pospolity <i>Taxus baccata</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa i zachodnia, północna, Azja Mniejsza, Kaukaz</p>	<p>17 Kasztanowiec czerwony <i>Aesculus carnea</i> Hayne</p> <p>Naturalne występowanie Miezaniec, A. hippocastanum (A. jevica) wyhodowany w Niemczech w XIX w.</p>	<p>21 Skrzydłowiec kaukaski <i>Pterocarya faxinifolia</i> (Poi.) Spach</p> <p>Naturalne występowanie Kaukaz, góry na północnym wybrzeżu Morza Kaspijskiego</p>
<p>2 Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa, zachodnia i południowa</p>	<p>6 Jodła jednobarna <i>Abies concolor</i> Lindl.</p> <p>Naturalne występowanie północno-zachodnie rejonu Ameryki Północnej</p>	<p>10 Klon półny <i>Acer campestre</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa i południowa, Kaukaz, Azja Mniejsza</p>	<p>14 Głędziela trójcierniowa <i>Gleditsia trianthos</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Ameryka Północna</p>	<p>18 Magnolia pośrednia <i>Magnolia x sauraniana</i> Soul.-Bod.</p> <p>Naturalne występowanie mięszaniec M. denatata i M. biliflora wyhodowany we Francji w 1820 r.</p>	<p>22 Świerk pospolity <i>Picea abies</i> (L.) H. Karst.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa, północna i północno-wschodnia</p>
<p>3 Dąb bezszypułkowy <i>Quercus petraea</i> (M. T.) Liebl.</p> <p>Naturalne występowanie Europa zachodnia, Środkowa, Ukraina, Kaukaz, południowo-wschodnia, Azja Mniejsza</p>	<p>7 Lipa szerokolistna <i>Tilia platyphyllos</i> Scop.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa i południowa, Kaukaz</p>	<p>11 Motylew europejski <i>Larix deodora</i> Mill.</p> <p>Naturalne występowanie góry Europejskie (Tatary, Karpaty, Alpy)</p>	<p>15 Grub pospolity, Fasdyglant <i>Carpinus betulus</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa i południowa, Kaukaz, Turcja</p>	<p>19 Mliźdźca dwukwiatowy <i>Ginkgo biloba</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie wschodnie rejonu Chin</p>	<p>23 Topola biała <i>Populus alba</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa i południowa, Kaukaz, Azja północna, Azja Mniejsza i Środkowa</p>
<p>4 Dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie wschodnie rejonu Ameryki Północnej</p>	<p>8 Klon jawar <i>Acer pseudoplatanus</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa i północniowa, Kaukaz, Azja zachodnia</p>	<p>12 Robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie wschodnie i środkowe rejonu Stanów Zjednoczonych</p>	<p>16 Robinia wyniosła <i>Robinia excelsior</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa, Azja Mniejsza</p>	<p>20 Płatan klonolistny <i>Platanus acerifolia</i> Willd.</p> <p>Naturalne występowanie mięszaniec P. orientalis L. (Europa południowa) i P. occidentalis L. (Ameryka Północna)</p>	<p>24 Lipa drobniolista <i>Tilia cordata</i> Mill.</p> <p>Naturalne występowanie od Europy zachodniej po zachodnią Syberię</p>
					<p>25 Tulipanowiec amerykański <i>Liliodendron tulipifera</i> L.</p> <p>Naturalne występowanie wschodnie rejonu Ameryki Północnej</p>
					<p>26 Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i> P. et L.</p> <p>Naturalne występowanie Europa Środkowa, wschodnia i południowa, Kaukaz</p>

Pojekt pn. Adaptacja do zmian klimatu poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w Gryfinie, finansowany jest ze środków Funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii oraz z budżetu państwa.

Beneficjent projektu:

Gmina Gryfino
www.gryfino.pl

Partner projektu:

Verkis hf
www.verkis.com

Treść ulotki została przygotowana na podstawie materiałów źródłowych pn. Zmiana klimatu w pigułce, opracowanych przez Fundację WWF Polska oraz na podstawie materiałów przygotowanych przez pracowników Partnera Projektu - Verkis hf.

